

vše za útrpné asistence rozhádané EU? Pekingská konference na takové otázky odpovědi nedala a my sami je budeme ještě dlouho a obtížně hledat.

Michal Tomášek*

Řízení v proměnách (Zamyšlení nad průběhem a závěry 32. pracovněprávního sympózia v Pasově)

Řízení v proměnách (v originále *Führung im Wandel*) – to bylo hlavní téma letošního, v pořadí již 32. pracovněprávního sympózia, konaného ve dnech 14. a 15. června 2018 v bavorském univerzitním městě Pasově ležícím na soutoku tří řek Dunaje, Innu a Ilzu. Tento „leitmotiv“ se promítal do všech osmi hlavních referátů.

Sympózia začal *prof. Dr. Dr. h.c. Wolfgang Hromadka* organizovat na Univerzitě v Pasově před více než třiceti lety se zaměřením na spojení teorie a praxe pracovního práva, vědy a hospodářství, a také zaměstnavatelů a zaměstnanců. Mnoho z koncepcí, které jsou dnes běžné, bylo poprvé diskutováno právě v Pasově, což dalo impuls zákonodárcům a judikatuře. Letošní rok se v programu opět objevila velmi důležitá problematika: správné vedení ve „válce o talenty“ jedním z hlavních faktorů dobrého personálního řízení.

Manažeři začínají být mladší a mladší, mění se častěji a mají sotva čas řídit své zaměstnance. Na druhou stranu se stávají sebevědomějšími, více mezinárodními a více se zajímají o rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem než o svoji strmu kariéru. Podnikové hierarchie se zplošťují a rozvoj trhu se stává dynamičtější. Namísto pověření a poslušnosti je zapotřebí inspirativní vedení charismatického, pečujícího šéfa, říká *prof. Dr. Frank Maschmann*, profesor pracovního práva na univerzitě v Regensburgu, který pořádal a moderoval toto sympóziu již po dobu sedmi let.

Ctihodným hostem letošního sympózia byla prezidentka Spolkového pracovního soudu *Ingrid Schmidtová*, která nejprve v úvodním vystoupení přivítala všechny účastníky při příležitosti 80. narozenin *prof. Dr. Dr. h.c. Wolfganga Hromadky*. Ve své zdravici zdůraznila vynikající celoživotní úspěch pana profesora a poukázala mimo jiné na jeho více než 40letý úvazek u Spolkového pracovního soudu jako předsedícího soudce. Žádný jiný soudce nebyl v BAG aktivní ani zdaleka tak dlouho.¹

Profesor *Hromadka* patří ve Spolkové republice Německo k významným představitelům vědy i praxe pracovního práva. Není bez zajímavosti, že se narodil v Ústí nad Labem, dodnes a zejména po převratu po roce 1989 má k naší republice velmi vřelý vztah a jeho zásluhou vznikla a úspěšně se rozvíjí úzká spolupráce mezi Univerzitou v Pasově a Univerzitou Karlovou. Obdržel čestný doktorát Západočeské univerzity v Plzni. Jeho zásluhou byl založen a je opakovaně organizován prestižní Festival práva Pasov–Praha. Významná je také výměna studentů právnických fakult obou univerzit.

* Prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc., proděkan a vedoucí katedry evropského práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. E-mail: tomasekm@prf.cuni.cz. Tato zpráva vznikla v rámci výzkumného programu Univerzity Karlovy Progres Q02 *Publicizace práva v evropském a mezinárodním srovnání* Univerzitního výzkumného centra UNCE/HUM/028 *Pražské centrum pro výzkum míru* a jako výstup profilového oboru výzkumu na Univerzitě Karlově *Právní systémy Dálného východu a evropské právo*.

¹ Při zpracování tohoto textu byly použity údaje z tiskové zprávy o sympóziu v *deníku Passauer Neue Presse* ze dne 20. 6. 2018.

První přednáška byla věnována tématu *Vedení globální společnosti*. Dr. Jochen Wallisch, výkonný viceprezident HR společnosti Siemens AG, představil výzvy vyplývající ze změn na pracovišti a promluvil o tom, jaký mají vliv na každodenní život manažera. Dnešní manažeři sotva kdy vůbec mnoho svých zaměstnanců potkají; většinou dochází k tomu, že zaměstnanci obdrží pracovní instrukce prostřednictvím digitálních a globálních platform nebo prostřednictvím videokonferencí (říká se tomu „digitální řízení“). Přizpůsobivost podnikání vyžaduje nové způsoby práce jako je: agilní práce, odbourávání hierarchie a virtuální řízení bez hranic.

Dr. Burkard Göpfert, partner v *Kliemt.Arbeitsrecht* v Mnichově, se zaměřil na téma *Moderní nástroje řízení v pracovněprávním vztahu*. Základem všech nástrojů řízení je stále právo poskytovat pokyny. Zajímavou otázkou je, zda by v budoucnu mohly rozhodovat či vést zaměstnance i stroje vybavené umělou inteligencí.

Právní nárok na rekvalifikaci či další vzdělávání v oblasti přizpůsobení se novému pracovnímu prostředí sice není, ale mohl by velmi dobře vyplývat z povinné péče zaměstnavatele.

Jako další řečník ve své prezentaci *Inovativní koncepce řízení z pohledu hospodářské psychologie* dal hospodářský psycholog Prof. Dr. Peter Fischer z Univerzity v Regensburgu manažerům tipy na to, co oni musí brát v úvahu v digitalizovaném pracovním světě.

Na to navázal advokát Dr. Hans Joachim Fritz, partner Arnold & Porter z Frankfurtu nad Mohanem. Jeho vystoupení na téma *Řízení v matici* seznámilo účastníky s obtížemi, které nastávají v tzv. maticové organizační struktuře. Jde o omezení rizika konfliktních instrukcí. Ty jsou na pořadu dne, když koncentrované podniky již nejsou přísně hierarchické, ale jsou rozčleněny víceliniově ve formě matice funkcí, regionů a produktů. Za tyto oblasti odpovídající maticový manažer dává instrukce spolupracovníkům dceřiné společnosti prostřednictvím vedoucích pracovníků zvolených vedením podniku.

Rostoucí roli v praxi a legislativě hraje téma pracovní doby. Klíčová jsou slova *flexibilita, důvěryhodný pracovní čas, konto pracovní doby, práce na zavolání, práce na částečný úvazek*. Provozní flexibilita na jedné straně musí být v souladu s pracovním a soukromým životem zaměstnanců na straně druhé. Mezi těmito dvěma póly je třeba najít rovnováhu. Na toto téma pohovořil Prof. Dr. Frank Bayreuther, profesor občanského práva a pracovního práva na Univerzitě v Pasově v příspěvku nazvaném *Řízení a pracovní doba*.

Renomovaný advokát Dr. André Great Vorholt, partner Luther Rechtsanwaltsgesellschaft GmbH z Mnichova, navázal výkladem pod názvem *Řízení a odpovědnost*. Zajímavé téma týkající se hospodářské trestné činnosti. Z jeho přednášky vyplynulo, že manažeři a jejich najatí právníci bývají nevhodně ovlivňováni, a to nejen oni, ale i jejich ředitelé i někteří vedoucí pracovníci.

Prof. Dr. Frank Maschmann, odborník na ochranu soukromí, seznámil účastníky sympózia v příspěvku pod názvem *Management a zaměstnanci ve světle nového zákona o ochraně osobních údajů* s nejnovějším vývojem v této oblasti práva. Digitalizace nabízí podnikatelům vždy nové možnosti monitorování zaměstnanců: od snímačů těla v servisním oděvu až po kontrolu clony na displeji počítače. Prof. Maschmann popsal povinnosti nového nařízení EU o ochraně osobních údajů (DS-GVO) týkající se vedoucích pracovníků. Přes rozsáhlé regulace nové nařízení ponechalo některé otázky nezodpovězené: zejména problém tajných kamerových systémů, ale také to, zda německý zákonodárce uplatní v této oblasti přísnější předpisy.

Cílem tohoto sympózia bylo přiblížit a případně i zodpovědět především pro praxi významné otázky týkající se aplikace pracovního práva.

Závěrem úspěšného sympózia se konalo přijetí účastníků v Muzeu moderního umění, kde byly uděleny dvě ceny Nadace Wolfganga Hromadky Teorie a praxe pracovního práva za rok 2018, každá ve výši 3000 eur. Individuální cenu získala *Dr. Ing. Larissa Schobertová* za disertační práci na téma *Čistě definované příspěvky do podnikového penzijního plánu společnosti*. Kolektivní cenu převzali zástupci firmy *Robert Bosch GmbH* za svůj projekt s názvem *Vlastní organizace v koncernu*.

Pasovské pracovněprávní sympózium se obrací na experty v podnicích a svazech, advokáty, vědce a soudce. Cílem této akce bylo seznámit účastníky se širokými vědeckými a praktickými problémy aplikační praxe. Jistěže ne všechny referáty, které na sympóziu zazněly, upoutaly naši pozornost v tom smyslu, že by je bylo možno použít i při řešení našich problémů. Nicméně bylo možno identifikovat řadu styčných bodů a možných řešení. Nutno konstatovat, že naše účast z České republiky byla užitečná a přínosná.

Petr Tröster*

* Prof. JUDr. Petr Tröster, CSc., Právnická fakulta Univerzity Karlovy. E-mail: troster@prf.cuni.cz.